

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-1-46 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 09-33/761-181
Karar Tarihi : 15.7.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA

B. RAPORTÖRLER : M. Selim ÜNAL, Harun GÜNDÜZ, Burak SAĞLAM

C. ŞİKÂYET EDEN : (.....)

D. ŞİKÂYET EDİLEN: Aygaz A.Ş.
Büyükdere Cd. No:145/1 34394 Zincirlikuyu/İstanbul

20

E. DOSYA KONUSU : **Aygaz A.Ş. (Aygaz)'nin tüplü LPG bayilik sözleşmelerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesine ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti'ne aykırı olduğu iddiası.**

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikâyet dilekçesinde özetle;

- Başvuru sahibinin 2003 yılında Aygaz'ın bayisi olarak ticari hayata başladığı,
 - Aygaz'ın kendilerine iki ayrı bayilik sözleşmesi imzalattığı, bunlardan sadece birisinin suretini teslim ettiği,
 - Sözleşmelerden kendilerine sureti teslim edilenin tarihinin 25.8.2003 olduğu,
 - 30 - Ancak Aygaz'ın diğer sözleşmeye 10.7.2003 şeklindeki tarih kısmını sonradan eklediği ve mezkûr şirket tarafından başvuru sahibi aleyhinde söz konusu sözleşme dayanak gösterilerek dava açıldığı,
 - Sözleşmelerin Kanun'un 4. maddesi ve 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırı hükümler içerdiği
- ifade edilerek gereğinin yapılması talep edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 12.2.2009 tarih ve 1120 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 29.5.2009 tarih ve 2009-1-46/İİ-09-İAY sayılı İlk İnceleme Raporu, 3.6.2009 tarih ve 09-26 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 09-26/531-M sayı ile karar verilmiştir.

40

İlgili karar uyarınca düzenlenen 10.7.2009 tarih ve 2009-1-46/ÖA-09-MSÜ sayılı Öneraştırma Raporu 13.7.2009 tarih ve REK.0.05.00.00-110/124 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-33 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

- 50 - 12.2.2009 tarih ve 1120 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden şikâyet dilekçesi ekinde yer alan ve 25.8.2003 tarihli olduğu iddia edilen sözleşmelerin hâlihazırda Aygaz tarafından bayileriyle akdedilmekte olmadığı ve bu sözleşmeler hakkında başkaca bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığı,
- Anılan şikâyet başvurusunun ekinde yer alan 10.7.2003 tarihli sözleşmelerin ise Aygaz'ın bayileriyle imzaladığı tip sözleşmeler olmakla birlikte, bu sözleşmelerin 31.7.2008 tarih ve 08-49/702-277 sayılı Kurul kararı doğrultusunda tadil edildiği,
- Tadil edilmiş söz konusu sözleşmelerin 7. maddesinde yer alan ve sözleşmenin bitiminden sonraki döneme ilişkin olarak bayiye getirilen bir yıllık rekabet yasağı düzenlemesinin, Aygaz tarafından Entegre Sipariş Sistemi kurulan bayiler bakımından 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlandığı,
- 60 - Ancak söz konusu sistemin kurulu olmadığı ve dolayısıyla kendilerine know-how devri yapılmamış bayiler bakımından bu hükmün Tebliğ'in tanıdığı muafiyetten yararlanmadığı ve anılan rekabet yasağının söz konusu bayiler bakımından hüküm ifade etmeyeceğinin Aygaz tarafından ilgili bayilere bildirilmesi gerektiği görüşlerine yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

70

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Dosya konusu incelemeyi, Aygaz'ın tüplü LPG satışı konusunda bayileriyle akdetmiş olduğu bayilik anlaşmaları oluşturmaktadır. Dolayısıyla anılan bayilik sözleşmelerinin konusu da dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı "tüplü LPG dağıtım pazarı" olarak tespit edilmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Dosya mevcudu değerlendirmeler bakımından ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

80

I.2. Hakkında Öneraştırma Yürütülen Teşebbüs

13.12.1961 tarihinde kurulmuş olan Aygaz, hisseleri halka açık olarak İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem görmekte olan bir Koç Grubu şirkettir. Şirketin esas faaliyet konusu sıvılaştırılmış petrol gazının (LPG) yurtiçi ve yurtdışı piyasalardan temini, stoklanması, dolumu, tüplü gaz, dökmegaz ve otogaz olarak dağıtım ve tüketiciye ulaştırılmasıdır. Bunlara ek olarak LPG'nin tüketicinin kullanımına sunulması için gerekli LPG tüp, LPG tank, regülatör ve yardımcı

09-33/761-181

malzemelerin üretilmesi, tedarik edilmesi, satışı ve satış sonrası hizmetlerin yanı sıra, LPG ile çalışan cihazların üretimi ve dağıtımı da şirketin faaliyetleri arasında yer almaktadır. Şirket ayrıca LPG gemilerine sahip olup, diğer LPG kuruluşları adına taşıma da yapmaktadır.

2008 yılında Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşu arasında 9. sıraya yükselen Aygaz'ın 2008 yılı cirosu, bir önceki seneye göre %13,4 artarak 3.579 milyon TL. olarak gerçekleşmiştir. Şirketin 2009 yılı ilk 3 aylık cirosu ise 811 milyon TL. düzeyindedir.

Şirketin başlıca iştirakleri arasında Birleşik Oksijen Sanayi A.Ş., Mogaz Petrol Gazları A.Ş., Koç Statoil Gaz A.Ş., Opet Petrolcülük A.Ş., Opet Aygaz B.V., Zinerji A.Ş., Enerji Yatırımları A.Ş. ve Entek Elektrik Üretimi A.Ş. bulunmaktadır. Çıkarılmış sermayesi 300 milyon TL. olan ve Koç Grubu'nun kontrolünde bulunan şirketin yönetim kurulu üyeleri ile 31.12.2008 itibariyle ortaklık yapısına aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir:

Tablo 1: Aygaz'ın Yönetim Kurulu Üyeleri

Adı-Soyadı	Unvanı
Rahmi M. Koç	Yönetim Kurulu Başkanı
Ömer M. Koç	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Temel K. Atay	Üye
Dr. Bülent Bulgurlu	Üye
Shelby R. Du Pasquier	Üye
Erol Memioğlu	Üye / Denetimden Sorumlu Komite Üyesi
Ali Tarık Uzun	Üye / Denetimden Sorumlu Komite Üyesi

Tablo 2: Aygaz'ın Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
Koç Holding A.Ş.	122.053.514,27	40,68
Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş.	14.456.082,28	4,82
Koç Ailesi	17.132.971,23	5,71
Liquid Petroleum Dev. Co.	73.545.662,14	24,52
Diğer	72.811.770,08	24,27
<i>Toplam</i>	<i>300.000.000,00</i>	<i>100,00</i>

I.3. Yapılan Tespitler ve Deliller

18.6.2009 tarihinde Aygaz'da yapılan yerinde incelemede ulaşılan bilgilere göre, şirketin tüplü LPG bayileriyle yaptığı tip sözleşmelerin 2003 yılından bu yana kullanılan sözleşmeler olduğu, bu tarihten önce ise farklı bir tip sözleşmenin kullanıldığı anlaşılmıştır. Söz konusu sözleşmelerin, şikâyet dilekçesinde yer verilen 25.8.2003 tarihli sözleşme ile aynı hükümleri içeren tip sözleşmeler olduğu ve 2003 yılından önce hazırlanan bu tip sözleşmelerin artık kullanılmadığı belirlenmiştir.

Hâlihazırda bayilerle "tüplügaz bayilik sözleşmesi" adını taşıyan yeni bir tip sözleşme metninin akdedildiği anlaşılmaktadır. Ayrıca, söz konusu tip sözleşmelerin bazı maddelerinde, Rekabet Kurulu'nun 31.7.2008 tarih ve 08-49/702-277 sayılı "Mogaz kararı" çerçevesinde değişiklik yapıldığı görülmüştür. Aygaz tarafından yapılan bu değişiklik metni bütün tüplügaz bayilerine

09-33/761-181

gönderilmiş olup söz konusu bayilerin onayını da taşıyan belgeler, 8.7.2009 tarih ve 4755 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

120

I.4. Değerlendirme

I.4.1. Grup Muafiyeti Değerlendirmesi

Şikâyet konusu sözleşme hükümlerini, 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında incelemeye geçmeden önce, anılan bu sözleşmelerin bir dikey anlaşma niteliğinde olup olmadığı ve grup muafiyetinden yararlanmak için 2007/2 sayılı Tebliğ ile getirilen % 40'lık pazar payı eşliğinin aşılmadığının incelenmesi gerekmektedir.

130

2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde, *"üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar"* olarak tanımlanan dikey anlaşmaların Tebliğ kapsamında olduğu belirtilmektedir. Bu bağlamda, şikâyete konu olan Bayilik Sözleşmesi'nin;

- iki teşebbüs arasında yapılması,

- taraflarından her birinin anlaşmanın amaçları bakımından üretim ya da dağıtım zincirinin farklı bir seviyesinde faaliyet gösteriyor olmaları,

- taraflarının (sağlayıcı ve alıcı) hangi koşullar altında mal ve hizmetlerin alımını, satımını ve yeniden satımını yapacaklarını düzenlemesi

sebebiyle 2002/2 sayılı Tebliğ'in "Kapsam" başlıklı 2. maddesi bağlamında "dikey anlaşma" niteliğini haiz olduğu anlaşılmaktadır.

140

Yine 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin ikinci fıkrasında; Tebliğ ile sağlanan muafiyetin, sağlayıcının dikey anlaşma konusu mal veya hizmetleri sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %40'ı aşmaması durumunda uygulanacağı ifade edilmektedir. Aynı maddenin üçüncü fıkrasında ise; tek alıcıya sağlama yükümlülüğü içeren dikey anlaşmalarda muafiyetin, alıcının dikey anlaşma konusu malları ve hizmetleri aldığı ilgili pazardaki payının % 40'ı aşmaması koşuluyla uygulanacağı belirtilmektedir.

150

2002/2 sayılı Tebliğ'in 3(h) maddesinde *"Sağlayıcının anlaşma konusu malları veya hizmetleri, kendi kullanımı veya yeniden satışı amacıyla Türkiye içerisinde sadece bir alıcıya satmasına yönelik doğrudan veya dolaylı yükümlülük"* şeklinde tanımlanan tek alıcıya sağlama yükümlülüğü, şikâyet konusu sözleşme bakımından söz konusu değildir. Dolayısıyla Tebliğ'in 2. maddesinde belirlenmiş olan % 40'lık pazar payı eşliğinin aşılmadığı değerlendirilirken, maddenin ikinci fıkrası uyarınca sağlayıcı taraf olan Aygaz'ın ilgili pazardaki payına bakılmalıdır. Bu çerçevede Aygaz'ın ilgili pazarda sahip olduğu pazar payının % 33,86 olduğu belirlenmiş olup, şikâyet konusu sözleşmenin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu anlaşılmaktadır.

160 Sözleşme'nin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanıp yararlanamayacağını belirlebilmesi noktasında incelenen sözleşme hükümlerine ilişkin değerlendirmelere ise aşağıda yer verilmektedir.

I.4.2. Sözleşme Süresince Geçerli Olan Rekabet Etmeme Yükümlülüğüne İlişkin Değerlendirme

2002/2 sayılı Tebliğ'in 3. maddesinin (d) bendinde rekabet etmeme yükümlülüğü, "Alıcının anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden mal veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını engelleyen doğrudan veya dolaylı her türlü yükümlülük" olarak tanımlanmıştır. Aynı Tebliğ'in 5. maddesinin (a) bendi ile de alıcıya belirsiz süreli ya da süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmesi halinde muafiyetin anlaşmadaki bu yükümlülüğe uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.

170 Aygaz'ın tüplü gaz bayileriyle yaptığı tip sözleşmenin 1. ve 7. maddesiyle alıcıya, sözleşme süresi boyunca bir rekabet yasağı getirildiği görülmektedir. Sözleşme'nin süresine ilişkin 26. maddesi ise şu şekildedir:

"Bu sözleşme, imza tarihinden itibaren 5 (beş) yıllık süre için akdedilmiştir. Beşinci yıldan sonra sözleşmenin yenilenebilmesi için tarafların karşılıklı olarak iradelerini yazılı şekilde, sözleşmenin sona ereceği tarihten en az 3 (üç) ay önce beyan etmeleri gerekmektedir."

180 Bu düzenlemeye göre, Aygaz ile bayi arasında akdedilen Sözleşme imza tarihinden itibaren 5 yıl sonra sona erecek olup, otomatik uzama söz konusu değildir. Dolayısıyla sözleşmede bayiye, sözleşme süresi boyunca getirilen rekabet yasağı hükmü süre bakımından Tebliğ ile tanınan muafiyet kapsamındadır.

I.4.3. Sözleşmenin Sona Ermesinden İtibaren Geçerli Olan Rekabet Etmeme Yükümlülüğüne İlişkin Değerlendirme

2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin (b) bendinde; anlaşmanın sona ermesinden sonraki döneme ilişkin olarak alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün grup muafiyeti kapsamı dışında tutulmasına rağmen, aynı bendin ikinci paragrafında istisnai bir durumdan bahsedilmektedir. Buna göre yasaklamanın;

- 190
- Anlaşma konusu mal ya da hizmetlerle rekabet eden mal ve hizmetlere ilişkin olması,
 - Anlaşma süresince alıcının faaliyette bulunduğu tesis ya da arazi ile sınırlı olması,
 - Sağlayıcı tarafından alıcıya devredilen know-how'ı korumak için zorunlu olması
- koşullarını birlikte sağlaması durumunda, anlaşmanın sona ermesinden itibaren bir yıllık rekabet yasağına izin verilmektedir.

Aygaz'ın Tüplügaz Bayilik Sözleşmesi'nin 7. maddesinde ise alıcıya, sözleşmenin sona ermesinden sonraki döneme ilişkin olarak rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmekte olup söz konusu düzenleme şu şekildedir.

200 *"Bayi, bu sözleşmenin devamı süresince veya sözleşmenin herhangi bir sebepten dolayı süresinden önce sona ermesi halinde, bu sözleşmenin imzalandığı tarihte öngörülen bitiş süresi sonuna kadar aşağıda belirtilen şartlara uymayı kabul ve taahhüt eder.*

210 *(a) Bayi, eşi ve usul furuu da dâhil olmak üzere muvazaa oluşturacak şekilde, bu sözleşmede belirtilen adresteki mahalde veya bir başka mahalde başka LPG firmalarının başbayiliğini, bayiliğini, tali bayiliğini veya tali satıcılığını alamaz, aynı veya başka herhangi bir iş yerinde bu faaliyeti deruhte edemez, bilfiil hizmetin içinde olamaz, aracılığını ve temsilciliğini, acenteliğini, komisyonculuğunu yapamaz, kurulmuş ve kurulacak şirketlere ortak olamaz. Bayi bu işyerlerini bir başka gerçek veya tüzel kişiye hiçbir amaçla ve şekilde ve şartta kullandıramaz ve devredemez..."*

Sözleşme'nin bu maddesiyle alıcının, sözleşmenin imzalandığı tarihte öngörülen bitiş süresi sonuna kadar, aynı ya da bir başka mahalde sözleşme konusu faaliyeti yapması önlenmektedir. Ancak Aygaz tarafından bu madde, yukarıda bahsedilen "Mogaz kararı" doğrultusunda tadil edilmiş olup, anılan maddenin son hali şu şekilde düzenlenmiştir:

"Bayi, bu sözleşmenin devamı süresince veya sözleşmenin herhangi bir sebepten dolayı süresinden önce sona ermesi tarihinden itibaren bir yıl süre ile aşağıda belirtilen şartlara uymayı kabul ve taahhüt eder:

220 *a) Bayi, bu sözleşmenin devamı süresince bir başka LPG Dağıtım firmasının başbayiliğini, bayiliğini, tali bayiliğini, satıcılığını alamaz ve yapamaz.*

b) Bayi, bu sözleşmenin herhangi bir sebeple sona eriş tarihinden itibaren bir yıl süre ile sözleşmede belirtilen adresteki mahalde başka bir LPG Dağıtım firmasının başbayiliğini, bayiliğini, tali bayiliğini veya tali satıcılığını alamaz, aynı iş yerinde bu faaliyeti deruhte edemez, bilfiil hizmetin içinde olamaz, aracılığını ve temsilciliğini, acenteliğini, komisyonculuğunu yapamaz, kurulmuş ve kurulacak şirketlere ortak olamaz. Bayi bu işyerlerini bir başka gerçek veya tüzel kişiye hiçbir amaçla ve şekilde ve şartta kullandıramaz ve devredemez."

230 Yapılan bu değişikliklerle birlikte bayilik sözleşmesinin 7. maddesinin, sözleşme sonrasındaki döneme ilişkin olarak alıcıya getirilebilecek rekabet yasağına ilişkin koşulların ilk ikisini yerine getirdiği görülmektedir. Bununla birlikte alıcıya know-how devredilmesi hususunun ayrıca irdelenmesi gereklidir.

Esasen, 2002/2 sayılı Tebliğ'in "Tanımlar" başlıklı 3. maddesi uyarınca know-how "Sağlayıcının tecrübe, denemeleri sonucu elde ettiği ve patentli olmayan, uygulamaya yönelik, gizli, esaslı ve belirlenmiş bilgi paketi" olarak tanımlanmaktadır. Dolayısıyla sağlayıcı tarafından alıcıya devredilen herhangi bir bilgi paketinin Tebliğ uyarınca know-how olarak değerlendirilmesi için, anılan bilgi paketinin gizli, esaslı ve belirlenmiş olma şartlarını taşıması gerekmektedir.

09-33/761-181

240 Raportörlerce Aygaz'da yapılan yerinde incelemede, teşebbüs yetkilileri tarafından bayilerine bir know-how devredildiği ifade edilmiş, söz konusu know-how'a ilişkin ayrıntılı açıklama ise teşebbüs tarafından Kuruma bir yazı ile gönderilmiştir. Yazının içeriğinde, Aygaz'ın kendi tecrübe ve bilgi birikimi sonucu geliştirdiği bir sistem olduğu ifade edilen ve o tarih itibarıyla yaklaşık 900 bayisinin kullanımına sunduğu Entegre Sipariş Sistemi hakkında bilgi verilmektedir.

250

(.....TİCARİ SIR.....)

260 Yazının içeriğinden, söz konusu sistemin ve bu sistem sayesinde raporlanan bilgilerin diğer teşebbüslerce erişilemeyen veya makul bir çaba harcanmadan erişilmesi beklenmeyen bir bilgi paketi olduğu, bayilerin bu sistemin kurulu olmadığı bir duruma göre daha verimli ve etkin çalışabilmesine olanak tanıdığı ve son olarak esasında bir yazılıma ve bu yazılıma temel teşkil eden bir algoritmaya dayanması gerektiğinden geniş kapsamlı ve ayrıntılı olarak tanımlanmış olduğu görülmektedir. Bu itibarla Aygaz tarafından bayilerinin kullanımına sunulan Entegre Sipariş Sisteminin 2002/2 sayılı Tebliğ uyarınca gizli, belirlenmiş ve esaslı olma şartlarını taşıdığı ve know-how olarak kabul edilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

270 Yukarıda da ifade edildiği üzere Tebliğ'in, anlaşmanın bitiminden sonraki dönem için getirilen rekabet yasağına ilişkin olarak aradığı son şart, getirilen rekabet yasağının alıcıya devredilen know-how'ı korumak için zorunlu olmasıdır. Aygaz tarafından gönderilen yazıda, bayilere devredilen sistem sayesinde oluşturulan bilgilerin bayinin bir rakiple çalışması halinde kolayca kopyalanabileceği ve ayrıca sistemin genel esaslarını ve prensiplerini öğrenmiş olan bayinin sistemin ana unsuru olan yazılımın da kopyalanabilmesine sebep olabileceği ifade edilmektedir. Bu açıklamalar çerçevesinde anlaşmanın bitiminden sonra getirilen bir yıllık rekabet yasağının bayilere devredilen know-how'ı korumak için zorunlu olduğu anlaşılmaktadır.

280 Bütün bu açıklama ve değerlendirmeler ışığında, Aygaz'ın Entegre Sipariş Sistemi'ni kullanan bayileri bakımından sözleşmelerinde yer alan artı bir yıllık rekabet yasağının Tebliğ ile sağlanan muafiyetten yararlandığı sonucuna ulaşılmaktadır. Ancak diğer yandan, Aygaz'ın yaklaşık 1300 bayisinin tamamında bu sistemin kurulu olmadığı bizzat Aygaz tarafından ifade edilmektedir. Bir başka deyişle, söz konusu sistemin kullanıcısı olmayan Aygaz bayilerine herhangi bir know-how devredilmediği ve dolayısıyla bu bayiler için, Sözleşme'de yer verilen

artı bir yıllık rekabet yasağının Tebliğ'in sağladığı muafiyetten yararlanamadığı görülmektedir. Bu itibarla, sözleşmenin bitiminden sonraki döneme ilişkin olarak getirilen bir yıllık rekabet yasağının, Entegre Sipariş Sistemi'ni kullanmayan bayiler bakımından hüküm ifade etmeyeceğinin Aygaz tarafından söz konusu bayilere bildirilmesi gerekmektedir.

I.4.4. Pasif Satış Yasağına İlişkin Değerlendirme

290 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde, anlaşmaları grup muafiyeti dışına çıkararak haller sayılmıştır. Bununla birlikte Tebliğ'in aynı maddesinin (b) bendinin 1. paragrafında; *"Alıcının müşterilerince yapılacak satışları kapsamaması kaydıyla, sağlayıcı tarafından kendisine veya bir alıcıya tahsis edilmiş münhasır bir bölgeye ya da münhasır müşteri grubuna yapılacak aktif satışların kısıtlanması hali"* istisna olarak kabul edilmiştir.

Aygaz'ın Tüplügaz Bayilik Sözleşmesi'nin 1. maddesinde bayiliğin tanımı yapılmış ve bu tanım çerçevesinde bayiiye münhasır bir bölge tayin edilmiştir. Sözleşme'nin 23. maddesinde ise şu şekilde bir düzenleme bulunmaktadır:

300 *"Bayi, bu sözleşme kapsamında bölgesi içinde ve dışında Şirket'ten izin almadan gerek kendisine, gerekse diğer bir ticarethaneyi teşhir, reklam ve satış gayesi ile kullanamaz, şirket mamulü olan her nevi emtiayı (LPG dahil) veremez, satamaz, bölgesi haricinde faaliyet gösteremez ve bu faaliyetleri rakip firma bayileri ile birlikte deruhte edemez. "*

Ancak Aygaz tarafından bu madde tadil edilmiş olup, anılan maddenin yeni hali şu şekilde düzenlenmiştir:

310 *"Bayi, bu sözleşme kapsamında ticari faaliyetini bölgesi içinde ve münhasıran tayin edilmemiş bölgelerde yürütebilir. Bayi bu bölgelerde Şirket'ten izin almadan gerek kendisine ait başka bir ticarethaneyi ve gerekse diğer bir ticarethaneyi teşhir, reklam ve satış gayesi ile kullanamaz, şirket mamulü olan her nevi emtiayı (LPG dahil) veremez, satamaz ve bu faaliyetleri rakip firma bayileri ile birlikte deruhte edemez."*

Yapılan bu değişiklikle birlikte, önceki düzenlemede yer alan ve bayinin, bölgesi haricinde faaliyet gösteremeyeceğine ilişkin ifadenin sözleşmeden çıkarıldığı; dolayısıyla 2002/2 sayılı Tebliğ çerçevesinde ortaya çıkabilecek sakıncaların giderildiği kanaatine varılmıştır.

K. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre;

320 1- 12.2.2009 tarih ve 1120 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden şikâyet dilekçesi ekinde yer alan ve 25.8.2003 tarihli olduğu iddia edilen sözleşmelerin hâlihazırda Aygaz A.Ş. tarafından bayileriyle akdedilmekte olmadığına ve bu sözleşmeler hakkında başkaca bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına,

2- Anılan şikâyet başvurusunun ekinde yer alan 10.7.2003 tarihli sözleşmelerin ise Aygaz'ın bayileriyle imzaladığı tip sözleşmeler olduğu ve bu sözleşmelerin

09-33/761-181

31.7.2008 tarih ve 08-49/702-277 sayılı Kurul kararı doğrultusunda tadil edildiğine,

3- Tadil edilmiş söz konusu sözleşmelerin 7. maddesinde yer alan ve sözleşmenin bitiminden sonraki döneme ilişkin olarak bayiye getirilen bir yıllık rekabet yasağı düzenlemesinin, Aygaz A.Ş. tarafından Entegre Sipariş Sistemi kurulan bayiler bakımından 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlandığına,

330

- Ancak söz konusu sistemin kurulu olmadığı ve dolayısıyla kendilerine know-how devri yapılmamış bayiler bakımından bu hükmün Tebliğ'in tanıdığı muafiyetten yararlanmadığı ve anılan rekabet yasağının söz konusu bayiler bakımından hüküm ifade etmeyeceğinin Aygaz A.Ş. tarafından ilgili bayilere duyurulması konusunda adı geçen teşebbüse görüş bildirilmek üzere Başkanlığa yetki verilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.